

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 640/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Volek s.r.o., Ulica Spartakovská 6457/1, Trnava, proti opatreniu Okresného súdu Senica sp. zn. 22Tp/513/2023 z 28. februára 2024 a postupu Okresného súdu Senica v konaní sp. zn. 22Tp/513/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opatrením okresného súdu sp. zn. 22Tp/513/2023 z 28. februára 2024 a postupom tohto súdu v uvedenom konaní. Ústavný súd sťažovateľ ďalej požiadal, aby zrušil napadnuté opatrenie, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 856,75 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senica, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-350/1-VYS-SE-2022 z 9. januára 2023 bolo proti sťažovateľovi vznesené obvinenie za zločin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 a 3 Trestného zákona. Sťažovateľ v tejto veci požiadal o ustanovenie obhajcu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a 20. novembra 2023 doručil okresnému súdu potvrdenie o svojich majetkových a zárobkových pomeroch.

3. Opatrením okresného súdu č. k. 22Tp/513/2023-11 z 8. novembra 2023 bola sťažovateľovi ustanovená obhajkyňa JUDr. Eliška Kotvanová Sosnová, ktorá bola následne 30. januára 2024 ďalším opatrením okresného súdu oslobodená od povinnosti obhajoby. Opatrením z rovnakého dňa

č. k. 22Tp/513/2023-52 okresný súd ustanovil sťažovateľovi obhajkyňu JUDr. Svetlanu Machovú. Na výzvu okresného súdu zo 16. februára 2024 reagoval sťažovateľ podaním z 22. februára 2024, ktorým mu zaslal požadované tlačivo v záujme preukázania svojich majetkových a zárobných pomerov. Ustanovená obhajkyňa JUDr. Svetlana Machová 15. februára 2024 okresný súd požiadala o oslobodenie od povinnosti na obhajobu sťažovateľa. Okresný súd následne napadnutým opatrením zrušil ustanovenie obhajkyne JUDr. Svetlany Machovej, pretože sťažovateľom nebol nepreukázaný nárok na bezplatnú obhajobu.

4. Sťažovateľ podal proti napadnutému opatreniu dovolanie a zároveň požiadal o ustanovenie obhajcu na zastupovanie v dovolacom konaní. Okresný súd vyzval sťažovateľa na preukázanie jeho majetkových a zárobných pomerov, na čo sťažovateľ reagoval zaslaním príslušného tlačiva podaním z 12. júna 2024. Okresný súd podaním z 27. júna 2024 označeným ako „Oznámenie“ vyzval sťažovateľa, aby si zvolil obhajcu vzhľadom na to, že jeho žiadosti o ustanovenie obhajcu v uvedenom konaní nebolo vyhovené. Sťažovateľ podaním z 23. augusta 2024 zaslal okresnému súdu sťažnosť, ktorou rozporoval rozhodnutie o neustanovení obhajcu, tvrdiac, že podmienky nároku na bezplatnú obhajobu v dovolacom konaní spĺňa. Okresný súd mu odpovedal podaním zo 4. septembra 2024, v ktorom konštatoval svoj predchádzajúci záver o neexistencii nároku na bezplatnú obhajobu v jeho prípade.

5. Sťažovateľovi bolo 1. novembra 2024 doručené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/57/2024 z 1. októbra 2024, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje tým, že okresný súd svojvoľne odmietol jeho riadne dôkazmi podloženú žiadosť o ustanovenie obhajcu v jeho veci. Okresný súd svojvoľne nezohľadnil ním predložené dôkazy, stanovil dodatočné podmienky na priznanie obhajcu, ktoré nemajú žiadnu oporu v zákone, čím sťažovateľovi uprel právo na spravodlivý proces. Porušenie práva na obhajobu a práva na spravodlivý súdny proces je možné badať už pri vydaní napadnutého opatrenia, ale aj v postupe okresného súdu po podaní dovolania, v ktorom mu nepriznal nárok na bezplatnú právnu pomoc a neustanovil obhajcu. Sťažovateľ predložil ústavnému súdu aj rozhodnutie Centra právnej pomoci Trnava v jeho inej veci, ktorým mu 21. mája 2024 bola ustanovená obhajkyňa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým opatrením, ktorým bolo zrušené ustanovenie obhajkyne sťažovateľa v dotknutom konaní pre nesplnenie podmienok bezplatnej právnej pomoci v dotknutom trestnom konaní. Sťažovateľ namieta svojvoľné posúdenie podmienok vzniku nároku na bezplatnú obhajobu a rozšírenie týchto podmienok o „*podmienku schopnosti zamestnať sa*“.

8. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“). Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene. Prijatiu ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie teda bráni i oneskorenosť jej podania.

9. Podľa zistenia ústavného súdu opatrenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 28. februára 2024. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 10. decembra 2024, t. j. celkom zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty od právoplatnosti napadnutého rozsudku. Ak sťažovateľ odvodzuje včasnosť podania ústavnej sťažnosti proti opatreniu okresného súdu od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu, ústavný súd pripomína, že zachovanie lehoty podľa poslednej vety § 124 zákona o ústavnom súde sa vzťahuje iba na taký mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je pre účastníka konania procesne prípustný. Dovolanie proti opatreniu okresného súdu je *ex lege* vylúčené (§ 219 Civilného sporového poriadku *a contrario*).

10. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

11. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jeho návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu